

GELENEKSEL THM MENDİL KAVRAMININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Nesrin ASLANCAN²

Giriş

Osmanlı İmparatorluğunun kuruluş, gelişme, duraklama, gerileme ve Cumhuriyet devirlerini yaşayan Türk toplumu, gelenek ve göreneklerinin harmanlanmasıyla farklı yapı oluşturan halk müziği kültürel zenginliğini türkülere de yansıtmıştır. Türk tarihinde önemli bir yere sahip olan tarihsel olaylar Türk müziğinde de büyük önem katmaktadır. (Vaka'a-i Hayri'ye, Yeniçeri Ocağı'nın Kaldırılması, Mehterhane, Mızık-a-i Hümayun' un Açılması)

XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gelişme gösteren halk bilimi ve onun gerçek yapısını oluşturan halk müziği Cumhuriyetle birlikte geniş bir çalışma içerisine girmiştir. Bu çalışmalar doğrultusunda gelişen ve büyük önem kazanan halk müziği edebiyatı türkülerin içeriğini önemli ölçüde etkilemiştir. Köklü bir geçmişe dayanan halk müziği yörelerdeki farklı yaşama biçimi ve yörenin folklorik yönünden etkilenerek türkülerdeki konu çeşitliliğini sağlamıştır. Geleneksel THM halkın düşüncelerini, yaşama şekli ve yaşam şartlarını nasıl ki bir ressam tuvaline resmediyorsa, bir yazar şiirine yazıyorsa, bir aşığına türküsünde söylemesi oldukça doğaldır. Türk toplumunun sosyal-kültürel değerleri arasında yer alan Türküler, birçok şekilde tanımlansa da aslında halkın ruh halini, zevkini, neşesini, derdini karşıla-

² İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Müziği ABD Lisans Üstü Öğrencisi. E mail: nesrinaslanca@gmail.com

7. Sonuçlar

- Türk kültüründe değişim ve gelişim sağlayan Geleneksel Türk Halk Müziğimiz halkın giyim, kuşamından etkilendiği ve bunlara mendilinde dahil olduğu
- Mendilin birçok farklı anlamlarla türküler içerisinde yer edindiği
- Mendilin çeşitli duygusal düşünceleri aktarma aracı olarak kullanıldığı,
- Mendil insanlar arasında bir iletişim aracı olarak kullanıldığı
- Mendilin üzerindeki nakışlar ve kullanılan renklerin ayrı ayrı anlamlar taşıdığı,
- Biçimsel ve işlevsel olarak çeşitli roller üstlenen mendilin aynı zamanda sevgi ve aşkın gizli dili olduğu araştırmada ulaşılan sonuçlardan önemli görülenleridir.

8. Kaynakça

- Haluk Yücel, Türk Halk Müziği Üzerine Bir İnceleme, Ekim 2011
 İsmail Kahraman, Mendil Kültürü ve Mendillerin Dili, 2018
 Ekrem Buğra Ekinci, Aşkın Gizli Dili: Mendil, 2016
 Sarısözen, M. (1962). Türk halk musikisi usulleri. Ankara: Resimli Posta Matbaası
 Say, A. (1985). Müzik ansiklopedisi. Ankara: Sanem Matbaacılık.
 Say, A. (2010). Müzik ansiklopedisi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları
 Servet Senem Uğurlu, Kültürümüzde Mendiller ,2015

İnternet Kaynakları

- <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423868110.pdf> (5 Ekim - 2011)
<https://www.trtex.com/etkinlik/1256/kueltuermuezmendiller> (5 Ekim - 2011)
<http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-ekrem-bugra-ekinci/590254.aspx> (5 Ekim - 2011)
<http://www.gebzegazetesi.com/gundem/mendil-kulturu-ve-mendillerin-dili-h20632.html> (5 Ekim - 2011)

<http://www.dikgazete.com/fatih-sultan-mehmed%E2%80%A6-%E2%80%98biyografisiyle-bile-sadece-bir-%E2%80%98padişah-değil-biyografi,7.html> (5 Ekim – 2011)

<http://www.ekremlu.com/makale.asp?id=679> (5 Ekim – 2011)

<http://www.bursadabugun.com/haber/destimal-i-serif-bursa-kent-muze-si-nde-sergileniyor-561392.html> (5 Ekim – 2011)

<http://www.demirtepe.org/forum/showthread.php?tid=1905> (5 Ekim – 2011)